

Zorgvuldig omgaan met Friese kinderdromen

Ze staan iedere zaterdagochtend langs de zijlijn. Met het kladblok in de hand en het vizier op scherp, speuren jeugdscoots naar het gouden voetbal-talent. Cambuur en Heerenveen sturen elk weekend tientallen scouts op pad. Deze weken horen de jonge voetballers wie goed genoeg is, en wie niet.

VINCENT HOUTTUIN

Hij neemt de bal aan, passeert zijn tegenstander en haalt hard uit: doelpunt. Thom Faber (10) is de jongste en kleinste speler op het veld, maar laat zich gelden. De blonde speler van LAC Frisia E1 is snel, vraagt om iedere bal en is als een klassieke rechtsbuiten aan de zijlijn geplakt.

Buiten de omheining staan twee scouts van SC Cambuur. Ze zijn onopvallend gekleed, overleggen af en toe met elkaar en houden de verrichtingen van onder anderen Thom nauwgezet in de gaten. Het zijn spannende weken voor Thom. De lele jongen is naast speler van Frisia ook een speler van de voetbalschool van SC Cambuur. Hij krijgt binnenkort te horen of hij doorstroomt naar de D1, het eerste team van de jeugdopleiding van de Leeuwarders. Er zijn op de voetbalschool van Cambuur een paar spelers die als buitenspeler uit de voeten kunnen.

Naast de twee scouts staat ook coördinator jeugdscoouting Michiel Buursma te kijken naar de wedstrijd tussen LAC Frisia E1 en LSC E1. Hij vormt met tien scouts het scoutingsteam van de voetbalschool van SC Cambuur. De scouts gaan zorgvuldig te werk. Het hele jaar door worden spelers gewikt en gewogen.

„Onze taak is het opsporen en herkennen van talent”, legt Buursma uit. Hij werkt met een scoutings-team waarbij ieder een eigen rayon heeft waarin hij spelers in de gaten houdt. „Leeuwarden is de kern van ons scoutingsgebied, maar we houden een veel groter gebied in de gaten. We rijden heel Friesland door, gaan naar de Noorddoostpolder en de gemeenten rond Steenwijk en de stad Groningen.”

Het scoutingsgebied van SC Cambuur komt voor een groot deel overeen met dat van de andere Friese profclubs: SC Heerenveen. Karel Brandsma is coördinator scouting in Heerenveen. Hij legt uit dat zijn club ook nog Drenthe, Overijssel en de Flevopolder bestrijkt. „We houden heel gericht de standaardteams van iets meer dan 250 verenigingen in de gaten. Alle standaardteams (F1 en E1) worden bekeken. We sturen bij grotere clubs ook scouts naar de F2- en E2-teams.”

Brandsma heeft met een team van twintig scouts meer armslag dan Cambuur. „We willen de beste talenten van de regio aantrekken. De jeugdopleiding is de hoofdader naar het eerste elftal. Het scoutingsteam richt zich primair op de F- en E-pupillen. De jongste jeugd, daar moeten we de slag slaan”, zegt Brandsma. Heerenveen heeft met het aantrekken van jeugdspelers niet alleen concurrentie van Cambuur, maar

Scouts kijken naar snelheid, techniek, inzicht, motivatie en vermogen

ook van FC Groningen en PEC Zwolle. „We vissen in dezelfde vijver. We zoeken de beste spelers en we willen de beste spelers.”

Thom Faber is een van de spelers die op vroege leeftijd op de radar kwam van de twee Friese betaaldvoetbalorganisaties (BVO's). Vanaf zijn zevende voetbalde hij anderhalfjaar op de voetbalschool van Heerenveen. Hij kreeg destijds te horen dat hij bij Cambuur welkom was als hij het in Heerenveen niet zou redden. Een week nadat hij afviel bij Heerenveen, sloot Thom aan op de voetbalschool in Leeuwarden.

Drie weken na de oefenwedstrijd tussen Frisia E1 en LSC E1 speelt Thom een beslissende wedstrijd. Hij neemt het met de oudste lichter van de voetbalschool van Cambuur op tegen de leeftijdsgenoten van FC Groningen. Het is de laatste wedstrijd voor het selectiemoment. Een aantal spelers weet al of het volgend jaar in D1 mag spelen. Tien nog niet, onder wie Thom.

De spanning is van de koppies af te lezen. „Als je nog wat wilt laten zien, dan kan dat nu”, wordt de jongens meegegeven. Iedere speler komt tweederde van de wedstrijd in actie. Met één assist en één doelpunt kan Thom terugkijken op een goede wedstrijd. Zijn taak zit erop. „Toen ik voetbalde was ik niet zenuwachtig, nu wel.”

De appel valt niet ver van de boom in de familie Faber. Vader Willem voetbalde zelf jarenlang in jeugdelftallen van Cambuur en Heerenveen en speelde later voor onder meer Harkemase Boys. Thoms broer Max (12), speelt ook in de jeugdopleiding van Cambuur. Als Thom doorstroomt dan zijn de broers komend seizoen elkaars teamgenoten bij de D1.

Voor dat Thom en Max bij Cambuur terecht kwamen, zijn ze uitgebreid gescout. De club hanteert een systeem waarin de scouts drie cijfers kunnen geven. Een speler die een 5 krijgt, is niet interessant en wordt niet meer gescout. Krijgt een speler een 7, dan is hij een twijfelgeval en wordt hij later nog een keer bekeken. Wordt een speler met een 9 beoordeeld, dan komen de Leeuwarders meteen in actie.

„Het liefst bekijken we zo'n speler dan een week later weer”, vertelt coördinator jeugdscoouting Buursma. Krijgt een spelertje drie positieve beoordelingen van drie verschillende scouts, dan wordt hij uitgenodigd

Thom Faber, een tienjarig Fries talent dat zowel Heerenveen als Cambuur opviel. Volgend jaar speelt hij in de D1 van Cambuur. FOTO'S NIELS DE VRIES

voor de voetbalschool. Buursma legt uit waarom de scouts positief waren over Thom. „Hij viel op vanwege zijn snelheid, wendbaarheid, goede dribbel en voorzet. Als we kijken naar zijn fysieke ontwikkeling, dan is hij minder ver dan zijn teamgenoten. Hij levert desondanks prima prestaties. Dat is een teken van talent.”

„We willen zorgvuldig omgaan met kinderdromen, daarom is er een strenge selectie aan de poort. Een uitnodiging van Cambuur moet goud waard zijn en een spelertje het perspectief bieden om de jeugdopleiding te halen”, stelt Buursma. In Heerenveen wordt een spelertje iets sneller uitgenodigd voor de voetbalschool. „Het is voor ons na maximaal twee keer scouten helder of iemand kan worden uitgenodigd voor de voetbalschool”, verklaart Brandsma.

Het scoutingsteam van Heerenveen werkt volgens het STIMA-principe. De scouts kijken naar snelheid, techniek, inzicht, motivatie en atletisch vermogen. „Er wordt op veel kenmerken gelet, zoals de loop- en handelingssnelheid, de basistech-niek en het voetbalinzicht. We wil-

Testwedstrijd voor Fries talent op het Zuidersportpark in Sneek.

len alles goed in beeld brengen, maar scouten is uiteindelijk geen exacte wetenschap. Soms is het moeilijk te benoemen waarom een

speler potentie heeft. Het komt af en toe ook aan op het 'fingerspitzenge-fühl' van de scouts.”

„De beste voetballertjes zullen

vaak in het as van het veld spelen, dus we scouten niet op positie, maar op talent”, vervolgt Brandsma. „We vragen onze scouts te benoemen in

Scouts van Cambuur en Heerenveen altijd op zoek naar nieuw talent

welk opzicht een speler afwijkt van anderen. Waarom moeten we juist deze speler uitnodigen? Onze voetbalschool staat voor kwaliteit. We gaan niet overhaast te werk en dat weten de ouders en kinderen ook. We nodigen pas iemand uit als we echt van hem overtuigd zijn.”

Motivatie, de juiste mentaliteit, is één van de vijf kenmerken waarop een speler door Heerenveen wordt beoordeeld. Een zeer belangrijk kenmerk volgens Brandsma. Sportpsycholoog Wim Keizer bevestigt dat. De jonge sporters staan continu onder druk, legt de specialist uit. „De meeste spelers 'mislukken' doordat ze niet de juiste mentale mindset hebben. De druk van het móeten presteren is groot, waardoor de speler daar veel mee bezig is en het ple-

zier en de onbevangenheid kan verliezen.” Positief motiveren en de speler laten leren van fouten in plaats van afrekenen en bekritisieren, dragen volgens Keizer bij aan de ontwikkeling van de speler.

Wil Thom de top bereiken, dan moet hij ook leren omgaan met druk. Zoals de meeste jongetjes van zijn leeftijd droomt hij ervan om profvoetballer te worden. „Alles draait bij hem om voetbal”, erkent moeder Mirjam. „En omdat zijn broer Max en zijn beste vriend volgend jaar in Cambuur D1 voetballen, is het extra spannend voor hem of hij doorstroomt.”

De avond na de wedstrijd tegen FC Groningen D1 worden de verlossende e-mails verstuurd. Thom mag die avond opblijven om de eerste helft van Atlético Madrid-FC Barcelona te zien. Hij ligt net op bed als zijn moeder iets na half tien het bericht opent: Thom is toegelaten tot SC Cambuur D1. Hij belt zijn beste vriend op met het goede nieuws, pakte en beppe komen nog even langs om het te vieren en daarna zoekt Thom met een grote lach op zijn gezicht zijn bed op.